

<div style="border: 1px solid black; border-radius: 15px; padding: 5px; text-align: center;"> <p>مهر</p> <p>آموزشگاه</p> </div>	<p>تاریخ آزمون: ۹۷/۲/۲۹</p> <p>مدت امتحان: ۱۰۰ دقیقه</p> <p>نیاز به پاسخنامه</p> <p>دارد ☐ ندارد ☒</p> <p>شماره صندلی:</p>	<p>باسمه تعالی</p> <p>مدیریت آموزش و پرورش ناحیه ۴</p> <p>دبیرستان غیردولتی هدی (دوره دوم)</p> <p>آزمون نوبت دوم سال تحصیلی ۹۶-۹۷</p> <p>تعداد صفحه: ۶ تعداد سؤال: ۳۰</p>	<p>نام و نام خانوادگی:</p> <p>سؤالات امتحان درس: علم و فنون ادبی ۱</p> <p>پایه: دهم</p> <p>رشته: انسانی</p> <p>نام دبیر: منتظرپناه</p>
	<p>تاریخ تصحیح: ۹۷/ / نمره: با عدد () نمره با حروف: () امضای دبیر:</p>		
بارم	شرح سوالات		ردیف
	فصل اول: کلیات ادبی (۱/۵) نمره		الف
.۲۵	<p>۱- جای خالی را با کلمه مناسب پر کنید.</p> <p>الف) هدف ادبیات، است.</p> <p>ب) در قلمرو ادبی، سطوح آوایی، بدیع معنوی و بررسی می شود.</p>		.۲۵
.۲۵	<p>۲- نوع ادبی این سروده را بنویسید.</p> <p>«ای مهر تو در دلها، وی مهر تو بر لبها وی شور تو در سرها، وی سر تو در جانها»</p> <p>(.....)</p>		.۲۵
.۲۵	<p>۳- اساسی ترین عامل پیدایی شعر در کدام گزینه آمده است؟</p> <p>الف) تخیل ب) عاطفه پ) زبان ت) وزن</p>		.۲۵
.۲۵	<p>۴- و آهنگ متن، سبب کشف لحن می شود.</p>		.۲۵
.۲۵	<p>۵- وزن شعر، نظمی است بر مبنای کمیت</p>		.۲۵
	فصل دوم: تاریخ ادبیات و سبک شناسی (۱/۵) نمره		ب
.۲۵	<p>۶- درستی یا نادرستی جملات زیر را با «ص» یا «غ» مشخص کنید.</p> <p>الف) مؤلف کتاب «تاریخ الرسل والملوک»، محمد بن جریر طبری است.</p> <p>ب) اصل تفسیر «ترجمه تفسیر طبری» به فارسی نوشته شده است.</p>		.۲۵
.۲۵	<p>۷- پدر شعر فارسی کیست؟</p> <p>الف) رودکی ب) سنایی پ) سعدی ت) حافظ</p>		.۲۵
.۲۵	<p>۸- کدام کتاب، نخستین نمونه نثر مصنوع است؟</p> <p>الف) بوستان ب) کلیله و دمنه پ) تاریخ بیهقی ت) مقامات حمیدی</p>		.۲۵

.۲۵	<p>۹- سبک دوره سلجوقی را «بینابین» نامیده‌اند؛ چون (.....)</p>								
.۲۵	<p>۱۰- کدام گزینه از نمونه کتاب‌های نثر دوره سامانی به حساب می‌آید؟ الف) التّفهیم ب) سیاست‌نامه پ) گلستان ت) کیمیای سعادت</p>								
	<p>پ</p> <p>فصل سوم: موسیقی شعر (۴ نمره)</p>								
.۲۵	<p>۱۱- صحیح یا غلط بودن جملات زیر را با «ص» یا «غ» مشخص کنید. الف) قافیه در شعر نو، محدودیت‌های شعر کهن را دارد. ب) وزن، جزو طبیعت شعر است و برای نشان دادن عواطف، نمی‌توان از آن چشم پوشید.</p> <p>○ ص ○ غ ○ ص ○ غ</p>								
.۱۵	<p>۱۲- بیت زیر را از دید حسّ و حال فضای شعری و عاطفی بررسی کنید. «خروشید کای فرخ اسفندیار هم‌وردت آمد برآرای کار» (.....)</p>								
.۱۵	<p>۱۳- واژه‌های هم‌وزن ستون یک و دو را به یکدیگر وصل کنید. (یک واژه در ستون «ب» اضافی است).</p> <table border="1" data-bbox="523 1153 1141 1518"> <thead> <tr> <th>ستون «الف»</th> <th>ستون «ب»</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>نشانی</td> <td>نمایه</td> </tr> <tr> <td>زمانه</td> <td>انسانی</td> </tr> <tr> <td></td> <td>سعادت</td> </tr> </tbody> </table>	ستون «الف»	ستون «ب»	نشانی	نمایه	زمانه	انسانی		سعادت
ستون «الف»	ستون «ب»								
نشانی	نمایه								
زمانه	انسانی								
	سعادت								
.۲۵ .۲۵ .۱۵	<p>۱۴- با توجه به بیت زیر، به پرسش‌ها پاسخ دهید. «نشود فاش کسی آنچه میان من و توست تا اشارات نظر، نامهرسان من و توست» الف) واژه‌های قافیه را مشخص کنید. ب) کدام کلمات در بیت، نقش ردیف دارد؟ پ) حروف قافیه و قاعده آن را بنویسید.</p>								

۱	۱۵- مصراع «اگر کاری کنی، مزدی ستانی» را تقطیع هجایی کنید.	
.۱۵	۱۶- تعداد هجا و نوع هجای پایانی واژه «بنفشه» را مشخص نمایید. تعداد هجا: (.....) نوع هجای پایانی: (.....)	
	فصل چهارم: زیبایی شناسی (بدیع لفظی) (۳نمره)	ت
.۱۵	۱۷- در بیت: «سر ارادت ما و آستان حضرت دوست که هرچه بر سر ما می‌رود، ارادت اوست» الف) دو نمونه واج‌آرایی را بیابید. (.....) ب) جناس و نوع آن را مشخص کنید. (.....)	.۱۵
.۱۵	۱۸- در کدام بیت، آرایه تکرار «واژه‌آرایی» وجود دارد؟ چرا؟ الف) «هرکجا دردی است، درمانیش هست درد عشق است آن که درمانیش نیست» ب) «آتش است این بانگ نای و نیست باد هر که این آتش ندارد، نیست باد» (.....)	.۱۵
.۱۷۵	۱۹- هم‌ریشگی دو یا چند واژه در حروف اصلی یا ریشه. به هم‌ریشگی، هم گفته می‌شود. آن را در شعر زیر، مشخص کنید. «گل نعمتی است هدیه فرستاده از بهشت مردم کریم‌تر شوند اندر نعیم گل» (.....)	
.۱۵	۲۰- در عبارت زیر، ارکان سجع را بیابید و نوع آن را مشخص کنید. «بزرگان گفته‌اند: دولت، نه به کوشیدن است؛ چاره کم جوشیدن است.» (.....)	
.۱۲۵	۲۱- ارزش موسیقایی سجع از همه سجع‌ها بیشتر است.	

ث	کالبدشکافی شعر (۵نمره)
	<p>۱</p> <p>۲۲- دربارهٔ لحن و خوانش شعر زیر، توضیح دهید.</p> <p>«آب زنید راه راهین که نگار می‌رسد مژده دهید باغ را بوی بهار می‌رسد راه دهید یار را آن مه ده چهار را کز رخ نوربخش او نور نثار می‌رسد»</p> <p>(.....)</p>
	<p>۱</p> <p>۲۳- با توجه به شعر زیر، به سؤالات پاسخ دهید.</p> <p>«مرا بسود و فروریخت هرچه دندان بود نبود دندان، لا بل چراغ تابان بود یکی نماند کنون زان همه، بسود و بریخت چه نحس بود! همانا که نحس کیوان بود»</p> <p>الف) دو ویژگی زبانی در شعر بیابید و بنویسید. (.....)</p> <p>ب) دو ویژگی ادبی را در شعر مشخص کنید. (.....)</p>
	<p>۱</p> <p>۲۴- اشعار زیر را از نظر فکری بررسی نمایید. (ذکر دو مورد)</p> <p>الف) «پیش از تو هیچ فرمانروایی را ندیده بودم/ که پای‌افزاری وصله‌دار به پا کند/ و مشکی کهنه بر دوش کشد و بردگان را برادر باشد.»</p> <p>(.....)</p> <p>ب) «ای خواجه رسیده است بلندیت به جایی کز اهل سماوات به گوش تو رسد صوت گر عمر تو چون قدّ تو باشد به درازی تو زنده بمانی و بمیرد ملک‌الموت»</p> <p>(.....)</p>
	<p>۱</p> <p>۲۵- سرودهٔ زیر را با توجه به قلمرو زبانی، بررسی نمایید. (چهار مورد بنویسید.)</p> <p>«مهتری گر به کام شیر در است شو خطر کن ز کام شیر بجوی یا بزرگی و عزّ و نعمت و جاه یا چو مردانت، مرگ رویاروی»</p> <p>۱- ۲- ۳- ۴-</p>

۱	<p>۲۶- سرودهٔ زیر را بخوانید و با توجه به <u>قلمرو ادبی</u>، موارد خواسته شده را پاسخ دهید.</p> <p>«آی میرزا/ جنگل/ وسعت پیوستهٔ سبز سپیدارهاست/ و سایه‌ها/ یادآور خستگی توست/ که کلمات زخم نارفیقان را/ در سایهٔ بلوط پیر تکاندی/ زان پس بلوط/ در هر بهار/ به یاد تو خون گریه می‌کند.»</p> <p>الف) واج آرایبی: (.....)</p> <p>ب) مراعات نظیر: (.....)</p> <p>پ) کنایه: (.....)</p> <p>ت) تشخیص: (.....)</p>
---	--

	کالبدشکافی شعر (۵نمره)	ج
--	-------------------------------	----------

۲	<p>۲۷- حکایت زیر را بخوانید و جدول را کامل کنید.</p> <p>«چنین آورده‌اند که نصر بن احمد که واسطهٔ عقد آل سامان بود و اوج دولت آن خاندان، ایام مُلکِ او بود و اسباب تمنع و علل ترقع در غایت ساختگی بود؛ خزاین، آراسته و لشکر، جرّار و بندگان، فرمانبردار. زمستان به دارالملک بخارا مُقام کردی و تابستان، به سمرقند رفتی یا به شهرهای خراسان.»</p> <table border="1" data-bbox="167 1120 1444 1848"> <tr> <td data-bbox="167 1120 1236 1310"> <p>سطح واژگانی: ۱- ۲-</p> <p>سطح دستوری: ۱- ۲-</p> </td> <td data-bbox="1236 1120 1444 1310"> <p>قلمرو زبانی</p> </td> </tr> <tr> <td data-bbox="167 1310 1236 1579"> <p>محتوای این حکایت از نظر فکری:</p> <p>الف) عرفانی است یا طبیعت‌گراست؟ (.....)</p> <p>ب) عینی است یا ذهنی؟ (.....)</p> </td> <td data-bbox="1236 1310 1444 1579"> <p>قلمرو فکری</p> </td> </tr> <tr> <td data-bbox="167 1579 1236 1848"> <p>موارد خواسته شده را مشخص کنید.</p> <p>الف) مراعات نظیر: (.....)</p> <p>ب) تضاد: (.....)</p> </td> <td data-bbox="1236 1579 1444 1848"> <p>قلمرو ادبی</p> </td> </tr> </table> <p style="text-align: center;"> خزاین: گنجینه‌ها. جرّار: بسیار. تمنع: بهره‌مندی. ترقع: برتری. </p>	<p>سطح واژگانی: ۱- ۲-</p> <p>سطح دستوری: ۱- ۲-</p>	<p>قلمرو زبانی</p>	<p>محتوای این حکایت از نظر فکری:</p> <p>الف) عرفانی است یا طبیعت‌گراست؟ (.....)</p> <p>ب) عینی است یا ذهنی؟ (.....)</p>	<p>قلمرو فکری</p>	<p>موارد خواسته شده را مشخص کنید.</p> <p>الف) مراعات نظیر: (.....)</p> <p>ب) تضاد: (.....)</p>	<p>قلمرو ادبی</p>
<p>سطح واژگانی: ۱- ۲-</p> <p>سطح دستوری: ۱- ۲-</p>	<p>قلمرو زبانی</p>						
<p>محتوای این حکایت از نظر فکری:</p> <p>الف) عرفانی است یا طبیعت‌گراست؟ (.....)</p> <p>ب) عینی است یا ذهنی؟ (.....)</p>	<p>قلمرو فکری</p>						
<p>موارد خواسته شده را مشخص کنید.</p> <p>الف) مراعات نظیر: (.....)</p> <p>ب) تضاد: (.....)</p>	<p>قلمرو ادبی</p>						

۱	<p>۲۸- حکایت زیر را بخوانید و آن را از دید قلمرو ادبی بررسی کنید. (ذکر چهار مورد)</p> <p>«ای کریمی که بخشنده عطایی و ای حکیمی که پوشنده خطایی و ای صمدی که از ادراک خلق جدایی و ای احدی که در ذات و صفات، بی‌همتایی.»</p> <p>۱-</p> <p>۲-</p> <p>۳-</p> <p>۴-</p>
۱	<p>۲۹- دو مورد از نکات <u>قلمرو فکری</u> را در حکایت زیر بیابید و بنویسید.</p> <p>«روزی شخصی پیش بهلول بی‌ادبی نمود. بهلول او را ملامت کرد که چرا شرط ادب به جا نیاوردی؟ او گفت: چه کنم؟ آب و گل مرا چنین سرشته‌اند. گفت: آب و گل تو را نیکو سرشته‌اند، اما لگد کم خورده است!»</p> <p>۱-</p> <p>۲-</p>
۱	<p>۳۰- متن زیر را بخوانید و دو ویژگی <u>نثر دوره دوم (سبک عراقی)</u> را در آن بیابید.</p> <p>«آورده‌اند که به فلان شهر، درختی بود و در زیر درخت، سوراخ موش و نزدیک آن، گربه‌ای خانه داشت و صیادان، آنجا بسیار آمدندی. گربه در دام افتاد. با خود گفت: «درِ بلاها باز است و انواع آفت به من، محیط و راه، مخوف و با این همه دل از خود نشاید برد.»</p> <p>۱-</p> <p>۲-</p>
۲۰	پایان سؤالات

«درخت اندیشه‌تان بارور باد.»